

RIKSMEKLERENS MØTEBOK

i sak 2014-045 mellom

FELLESFORBUNDET
på den ene side

og

GLASS OG FASADEFORENINGEN
på den annen side

vedrørende Tariffrevisjonen 2014 – Glassoverenskomsten

Den 11. august 2014 ble det avholdt meklingsmøter i Riksmeklerens lokaler i Grensen 3, Oslo under ledelse av mekler Bjørn Lillebergen.

Til stede for partene:

Fellesforbundet:

Steinar Krogstad, Stig Jørgensen, Steffen Høiland, Kjell Richard Renstrøm og Knut Birger Andersen.

Glass og Fasadeforeningen:

Kjellmar Gusdal, Bo Søndergaard, Kjersti-Lill Lund, Reinhardt Førde og Per Henning Graff.

Det ble fremlagt:

1. Melding om plassoppgivelse fra Fellesforbundet, mottatt 15. mai 2014.
2. Riksmeklerens forbud mot arbeidsstans, datert 16. mai 2014.
3. Fellesforbundets begjæring om at meklingen avsluttes, datert 6. august 2014.
4. Diverse dokumenter.

Meklingen fant sted i fellesmøter og særmøter.

Mekleren fremla forslag i samsvar med vedlegg til møteboka. Arbeidsgiver aksepterte forslaget. Arbeidstaker sender forslaget ut til uravstemming med anbefaling. Svarfrist ble satt til 28. august 2014 kl. 12.00

Meklingen ble avsluttet kl. 19.00

Bjørn Lillebergen

MEKLERENS FORSLAG

I sak 2014-045

FELLESFORBUNDET

på den ene side

og

GLASS OG FASADEFORENINGEN

på den annen side

samt mellom

FELLESFORBUNDET

og bedrifter som er bundet av direkteavtaler med forbundet i de samme avtaleområder vedrørende Glassoverenskomsten.

A. Generelt

Partene viser til Enighetsprotokoll av 15. mai 2014. Vedlegg 1.

Protokolltilførsel:

Partene viser til pkt. 2 i Riksmeklers forslag i frontfaget vedrørende tjenestepensjon. Partene gir sin tilslutning til at det gjennomføres en utredning slik det der er beskrevet.

Teksten fra Riksmeklers møtebok for Industrioverenskomsten følger nedenfor:

Tjenestepensjon

Fellesforbundet har ved oppgjøret fremmet forslag om å avtalefeste tjenestepensjonsordninger og at det etableres brede ordninger som sikrer pensjonsopptjening ved jobbskifte og likepensjon mellom kvinner og menn. Fellesforbundet har videre hevdet at slike brede ordninger er kostnadseffektive og at lavere forvaltingskostnader og administrative kostnader alternativt kan benyttes til å øke pensjonsopptjening for den enkelte ansatte.

Norsk Industri har på prinsipielt grunnlag gått mot Fellesforbundets krav, og mener at dagens pensjonsordninger (folketrygden, OTP og AFP) er en tilfredsstillende pensjonsordning og at bedriftene selv må vurdere behovet, de økonomiske forholdene og øvrige forhold knyttet til ytterligere pensjonsordninger for de ansatte.

Fellesforbundet og Norsk Industri er imidlertid enige om følgende:

- *Forholdsmessighetsprinsippet i gjeldende pensjonslovgivning skal videreføres.*
- *Det skal legges til grunn at ordningene verken medfører krav om balanseføring eller økte pensjonskostnader for bedriftene.*

Basert på lov om innskuddspensjon er Fellesforbundet og Norsk Industri enige om at følgende forhold skal utredes:

- *At arbeidstakerne gjennom etablering av ulike ordninger kan få medbestemmelsesrett over plassering og forvaltning av pensjonsmidlene*
- *Ivaretagelse av pensjonsopptjening ved jobbskifte*
- *Konsekvensene for allerede etablerte ordninger*
- *Mulighetene for den enkelte arbeidstaker til på individuelt grunnlag å betale inn til egen pensjon*
- *Vurdere eventuelle lovendringer*

I løpet av utredningen skal Fellesforbundet og Norsk Industri om nødvendig konsultere NHO og LO.

Kostnadene ved utredningen dekkes av Fellesforbundet og Norsk Industri.

Utredningen skal ta sikte på å være ferdig innen 31.12.2015.

Protokolltilførsel:**Fag-, etter- og videreutdanning**

Partene har i tariffoppgjøret 2014 diskutert fag-, etter- og videreutdanning innen glassfaget.

Det settes ned et partssammensatt utvalg som har i oppgave å revidere og modernisere overenskomstens bestemmelser slik at de harmonerer med dagens og framtidens kompetansebehov og utdanningstilbud.

Partene stiller i utgangspunktet med to personer fra hver side. Fellesforbundet påtar seg ansvaret for å koordinere det administrative arbeidet for utvalget.

Utvalget skal legge fram forslaget til ny tekst innen mellomoppgjøret 2015.

Protokolltilførsel:**Reise- gangtidsbestemmelsene**

Partene skal i perioden avholde et møte for å drøfte praksisen om hvordan reise- og gangtidsbestemmelsene reguleres i overenskomsten.

B. Endringer i overenskomsten

---

§ 1.1 Virkeområde

Der nye produksjonsmåter medfører at arbeidsoperasjoner endres eller forutsetter ny kompetanse, skal disse fortsatt sortere under denne overenskomsten.

§ 1.2.3 Innvandrere (Nytt avsnitt)

Glass og Fasadeforeningen og Fellesforbundet er enige om at partene sentralt og lokalt må legge til rette for at arbeidsinnvandrere som arbeider i landet og som sikter mot å bli en del av det norske arbeidsmarkedet, må få styrket sine grunnleggende ferdigheter i språk, sikkerhetskunnskap og arbeidskultur.

§ 1.2.4 Eldre arbeidstakere (ny tekst i tredje avsnitt)

For eldre arbeidstakere og arbeidstakere med nedsatt helse kan det inngås individuelle avtaler om arbeidsoppgaver, tilrettelagt opplæring/oppdatering innenfor eget arbeidsområde, hvilepauser, redusert arbeidstid mv. mellom den enkelte ansatte og bedriften.

§ 2.4.2 Utdanningsstimulerende tiltak (Nytt avsnitt)

Glass og Fasadeforeningen og Fellesforbundet er enige om at bedrift og tillitsvalgte hvert år drøfter om det er et kompetansegap i henhold til bedriftens behov for kompetanse og hvordan det i så fall kan legges til rette for at ufaglærte får anledning til å ta fagbrev. Drøftingene skal ta utgangspunkt i bedriftens behov for fagarbeidere og den enkelte arbeidstakers behov og ønsker om utvidet kompetanse. Det bør være en målsetting at det drives fagopplæring i alle bedrifter som oppfyller kravene for å være opplæringsbedrift.

§ 3.2.2.2 Forandring av arbeidstid (ny tekst i punkt 2)

Forandring av en arbeidstakers ordinære arbeidstid skal gis med 14 kalenderdagers varsel.

§ 11 Ikrafttreden og varighet

Sentralt avtalte lønnssetser gjelder med virkning fra 1. april 2014, for øvrig gjelder overenskomsten fra 1. mai 2014 til og med 30. april 2016.

Den gjelder videre 1 – ett – år om gangen dersom den ikke av en av partene blir sagt opp skriftlig med 2 – to – måneders varsel.

Før utløpet av 1. avtaleår skal det opptas forhandlinger mellom Glass og Fasadeforeningen og LO, eller det organ LO bemyndiger, om eventuelle lønnsreguleringer for 2. avtaleår. Partene er enige om at forhandlingene skal føres på grunnlag av den økonomiske situasjon på forhandlingstidspunktet og utsiktene for 2. avtaleår, samt pris- og lønnsutviklingen i 1. avtaleår.

Endringene i tariffavtalene for 2. avtaleår tas stilling til i LOs Representantskap, eller det organ LO bemyndiger, og Glass og Fasadeforeningens tariffråd.

Hvis partene ikke blir enige, kan den organisasjonen som har fremmet krav innen 14 – fjorten – dager etter forhandlingenes avslutning, si opp de enkelte tariffavtalene med 14 – fjorten – dagers varsel (dog ikke til utløp før 1. mai 2015).

Bilag 11 tas ut av overenskomsten

C. Økonomi

Det gis et generelt tillegg på kr 0,75 per time med virkning fra 01.04.2014.

Kapittel II § 2 Lønnsbestemmelser

§ 2.3.1 Utetillegg

		Satser	
		01.04.2012	Heves til
2.3.1	- utetillegg	7,00	7,56

§ 2.3.2.1 Fagbrevtillegg

		Satser	
		01.04.2012	Heves til
2.3.2.1	- fagarbeidere	9,25	10,00

§ 2.3.2.2 Glassrådgivertillegg

		Satser	
		01.04.2012	Heves til
2.3.2.2	- glassrådgivere	7,00	7,56

§ 2.3.4 Garantibestemmelse

		Satser	
		01.04.2012	Heves til
2.3.4	- nybegynner	144,00	155,52
2.3.4	- etter 1 år	146,00	157,68

§ 3.2.2.1 Skiftarbeid

Satsene for skiftarbeid

		Satser	
		01.04.2012	Heves til
3.2.2.1	Skifttillegg:		
	2. skift	17,00	18,36
	3. skift	27,00	29,16
	Helgeskift	71,00	78,68

§ 3.2.2.2. Forandring av arbeidstid

		Satser	
		01.04.2012	Heves til
3.2.2.2.3	Hvis varsel ikke gis med 14 kalenderdager	750,00	810,00
3.2.2.2.5	Ansatte på skift, hvis varsel ikke gis med 14 kalenderdager	750,00	810,00

§ 3.2.3 Matpenger

		Satser	
		01.04.2012	Heves til
3.2.3	- matpenger	95,40	103,00

§ 5.4 Smusstillegg

		Satser	
		01.04.2012	Heves til
5.4	- smusstillegg	5,00	5,40

§ 7.1.1.2 (diettsats)

		Satser	
		01.04.2012	Heves til
7.1.1.2	- diettsats	350,00	378,00

§ 7.2.1.2 (Når arbeidstakeren selv sørger for transport)

a) For avstand fra 7,5 til 15 km: 86,50 kr

b) For avstand fra 15 til 30 km: 143,30 kr

c) For avstand fra 30 til 45 km: 168,30 kr

d) For avstand fra 45 til 60 km: 192,70 kr

Eventuelt bedre lokale ordninger bibeholdes.

§ 7.2.2.2 (Når arbeidsgiveren stiller fellestransport som buss e.l.)

a) For avstand fra 7,5 til 15 km: 52,80 kr

b) For avstand fra 15 til 30 km: 88,10 kr

c) For avstand fra 30 til 45 km: 105,30 kr

d) For avstand fra 45 til 60 km: 123,00 kr

Eventuelt bedre lokale ordninger bibeholdes.

Øvrige bestemmelser om ikrafttredelse

Lønnsendringene gjøres gjeldende med virkning fra 1. april 2014.

Lønnsforhøyelsene gjøres ikke gjeldende for arbeidstakere som er sluttet i bedriften før vedtakelsen. Det foretas ikke omregning og etterbetaling av overtidstillegg, skifttillegg m.v. for arbeid utført før vedtakelsen.

D. Partenes øvrige krav

Partenes øvrige krav tas ikke til følge.

Vedlegg 1

Enighetsprotokoll

År 2014, den 14.-15. mai ble det avholdt forhandlingsmøter mellom Fellesforbundet og Glass og Fasadeforeningen om revisjon av Glassoverenskomsten for perioden 2014 – 2016.

Tilstedet i ett eller flere møter:

Fra Fellesforbundet

Steinar Krogstad
Stig Jørgensen
Steffen Høiland
Kjell Richard Renstrøm
Knut Birger Andersen

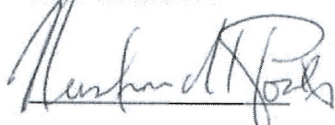
Fra Glass og Fasadeforeningen

Reinhardt Førde
Kjersti-Lill Lund
Bo Søndergaard
Kjellmar Gusdal
Bjørn Glenn Hansen

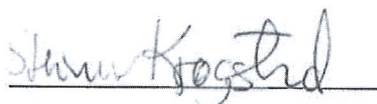
Partene er enige om følgende punkter:

1. Tjeneste pensjon med tilhørende protokolltilførsel
2. Fag,- etter- og videreutdanning/Norskopplæring, sikkerhetskunnskap og arbeidskultur, nye avsnitt/punkter i overenskomsten.
3. Seniorpolitiske tiltak:
For eldre arbeidstakere og arbeidstakere med nedsatt helse kan det inngås individuelle avtaler om arbeidsoppgaver, tilrettelagt opplæring/oppdatering innenfor eget arbeidsområde, hvilepauser, redusert arbeidstid mv. mellom den enkelte ansatte og bedriften.
4. Presisering av omfangsbestemmelsen:
Der nye produksjonsmåter medfører at arbeidsoperasjoner endres eller forutsetter ny kompetanse, skal disse fortsatt sortere under denne overenskomsten.
5. Bilag 11 tas ut av overenskomsten
6. Revidering av Glassoverenskomsten for 2014-2016. Revideringen skal ikke medføre noen realitetsendring.
7. Ikrafttreden og varighet for 2014-2016.

Oslo 15.05.2014

Reinhardt Førde, GFF

Steinar Krogstad, Fellesforbundet

Vedlegg 2

Norsk Industri

Fellesforbundet

Kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen
Kunnskapsdepartementet
8119 Dep
0032 OSLO

Oslo, 31. mars 2014

Sterkere tiltak for å styrke opplæring i norsk språk og sikre flere mulighet for fagutdanning

Mange arbeidstakere arbeider uten relevant fagopplæring i Norge. Det gjelder de som ikke har fullført videregående utdanning, personer som har utdanning og praksis fra andre bransjer, og arbeidsinnvandrere med utdanning og praksis fra andre land. En felles utfordring er at de har behov for tillegg i sin utdanning for å oppnå kravene til norsk fagbrev. I tillegg er det også mange arbeidsinnvandrere som mangler grunnleggende ferdigheter i norsk språk for å kunne fungere godt i arbeidslivet og samfunnet.

Vi tror at nivået på arbeidsinnvandring til Norge fortsatt vil være høyt. Selv om arbeidsmarkedet skulle bli noe mindre stramt, vil Norge være et attraktivt land for mange arbeidsinnvandrere å søke seg til. Arbeidsinnvandrere fra EØS-området opparbeider seg rettigheter i Norge etter relativ kort tid her, også om de skulle bli ledige. Å gi disse større muligheter for å komme i jobb, gjennom at de f.eks får vurdert sin fagkompetanse og/eller gi dem bedre norskkunnskaper vil styrke deres posisjon på arbeidsmarkedet. Forskning viser at arbeidsinnvandrere lærer best mens de er i jobb.

I "Samfunnskontrakt for flere læreplasser" som ble inngått mellom staten og hovedorganisasjonene i arbeidslivet i 2012 er ett av hovedmålene å gjennomføre tiltak som bidrar til at flere voksne tar fag- og svennebrev. Konkret forpliktet partene i arbeidslivet seg bl.a. å "*Aktivt jobbe for at flere arbeidstakere som ikke allerede har fag- eller svennebrev avlegger fag- eller svenneprøve etter gjeldende ordninger, eksempelvis praksiskandidatordningen*". For mange er språkopplæring en av forutsetningene for at de kan ta dette tilbudet.

Arbeidsinnvandrere som arbeider i landet og som sikter mot å bli en del av det norske arbeidsmarkedet, må få styrket sine grunnleggende ferdigheter i det å kunne fungere i Norge. Dette er ikke bare den enkelte og bedriftenes ansvar, men mye også samfunnets ansvar.

For høyere utdanning har NOKUT (Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen) ansvar for godkjenning av utenlandsk utdanning. Tilsvarende nasjonalt organ har vi ikke for utenlandsk yrkesfaglig utdanning. Her er ansvaret delegert til fylkeskommunene som i mange tilfeller har delegert det videre til de fylkeskommunale videregående skolene. Det er flere problemer med dette. Fylkeskommunene og skolene har i liten grad kompetanse til å gjøre en slik vurdering, og videre er vår erfaring at dette arbeidet blir lavt prioritert. Dette resulterer i treg saksbehandling og manglende likebehandling. Partene mener derfor at det bør opprettes et nasjonalt organ som har ansvaret for vurdering og godkjenning av utenlandsk yrkesfaglig utdanning.

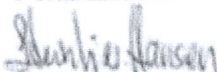
Norsk Industri og Fellesforbundet ønsker at det etableres et tett samarbeid mellom myndighetene og partene i arbeidslivet for at det legges sterkere til rette for at ufaglærte gis reell tilgang til fagbrev, og at arbeidsinnvandrere gis bedre tilgang til opplæringstilbud i språk, kompetansevurdering og tilgang til norsk fagbrev. Målet må være at alle bedrifter som oppfyller kravene til å være opplæringsbedrift driver fagopplæring eller legger til rette for at fag- eller svennebrev kan tas gjennom praksiskandidatordningen. De tillitsvalgte har en viktig rolle i å motivere ufaglærte til å ta fagopplæring. Målet må være å øke andelen faglært arbeidskraft i Norge og å høyne nivået på norsk fagutdanning. Norsk Industri og Fellesforbundet ber om at myndighetene bidrar i et slikt styrket samarbeid.

Konkret ber vi om følgende:

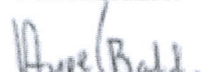
- Svært mange arbeidsinnvandrere trenger opplæring i grunnleggende ferdigheter knyttet til særlig norsk språk og arbeidskultur, både for å fungere i det norske arbeidslivet, men også som grunnlag for å kunne ta fagopplæring. F.eks. bør bevilgningene til programmet for basiskompetanse i arbeidslivet (BKA) styrkes slik at det i større grad enn i dag dekker behovet arbeidsinnvandrere har for opplæring i slike grunnleggende ferdigheter.
- Arbeidsinnvandrere må få vurdert sin fagkompetanse opp mot norsk fagutdanning. I dag fungerer systemet for dette svært dårlig. Vi mangler et nasjonalt fagorgan som kan vurdere og godkjenne fagutdanning. Regjeringen bør snart vurdere hvordan dette best kan løses.
- Flere enn i dag bør få tilbud om å ta fag- eller svennebrev gjennom eksempelvis praksiskandidatordningen. Fylkeskommunen har ansvar for å gi et tilbud til voksne uten rett til videregående opplæring. Staten bør gi klarere foring på hvordan dette ansvaret skal håndteres av fylkeskommunene.

Vennlig hilsen

Norsk Industri

Stein Lier-Hansen

Fellesforbundet

Arve Bakke

**DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT**

Kunnskapsministeren

Fellesforbundet
Postboks 9199
Grønland
0134 Oslo

Norsk Industri
Postboks 7072
Majorstuen
0306 Oslo

Deres ref

Vår ref

Dato

14/1887-

01.04.14

Svar på henvendelse fra Fellesforbundet og Norsk Industri

Jeg viser til brevet fra Fellesforbundet og Norsk Industri datert 31. mars. Brevet berører viktige problemstillinger som også regjeringen er opptatt av.

Arbeidsinnvandringen fra EU- og EØS-land har utvilsomt gitt positive bidrag til norsk økonomi de siste ti årene. Likevel innebærer arbeidsinnvandringen noen betydelige utfordringer for det norske velferdssamfunnet. Som Fellesforbundet og Norsk Industri påpeker, forventer vi fortsatt betydelig arbeidsinnvandring de nærmeste årene. Det fordrer en aktiv politikk fra regjeringens side for å møte disse utfordringene, slik at arbeidsinnvandring kan fortsette å bidra positivt til norsk økonomi og arbeidsliv.

En av utfordringene er knyttet til uakseptable lønns- og arbeidsvilkår. Selv om norsk arbeidsliv i all hovedsak karakteriseres av ryddige og ordentlige forhold, er det i noen bransjer et ikke ubetydelig innslag av useriøse aktører. Dette er uakseptabelt, både for arbeidstakerne som rammes og for konkurrerende bedrifter som følger loven. Som det fremgår av Sundvolden-plattformen vil regjeringen arbeide for et ryddig og organisert arbeidsliv, der fast ansettelse er hovedregelen. Hovedansvaret for dette politikkområdet ligger hos min kollega i Arbeids- og sosialdepartementet.

Som Fellesforbundet og Norsk Industri nevner vil arbeidsinnvandrere – som ofte har lav ansiennitet og som i mindre grad enn andre arbeidstakere er fast ansatte – være særlig utsatt dersom vi går inn i en periode med et dårligere arbeidsmarked. Det vil derfor være viktig å legge til rette for at arbeidsinnvandrere skal kunne komme raskt tilbake i jobb dersom de skulle oppleve å bli arbeidsledige. Her vil tiltak som hører inn under Kunnskapsdepartementet være viktige, og i dette arbeidet vil vi gjerne ha en god og løpende dialog med dere og øvrige organisasjoner i arbeidslivet.

Postadresse: Postboks 8119 Dep, 0032 Oslo
Kontoradresse: Kirkeg. 18 Telefon: 22249090 Telefaks: 22242764
Org. nr.: 872 417 842

Jeg er enig med Fellesforbundet og Norsk Industri i at språkopplæring er sentralt for integrering av arbeidsinnvandrere, både i arbeidslivet og i samfunnet for øvrig. Ved arbeidsledighet vil arbeidsinnvandrere med svake norskkunnskaper stille bakerst i køen. Derfor foreslo regjeringen i tilleggsproposisjonen til statsbudsjett for 2014 å bevilge 25 mill. kroner til å utvide programmet for basiskompetanse i arbeidslivet (BKA) til også å omfatte grunnleggende ferdigheter i muntlig norsk. Dette vil innebære at minoritetsspråklige og arbeidsinnvandrere kan gis opplæring i norsk muntlig i tilknytning til opplæring i øvrige grunnleggende ferdigheter. Det kan bli aktuelt å trappe opp bevilgningene til BKA ytterligere. Som det fremgår av Sundvolden-plattformen vil regjeringen også arbeide for at det skal kunne stilles krav om deltakelse på norskopplæring ved utbetaling av arbeidsledighetstrygd.

Jeg merker meg at dere er bekymret for at utenlandske fagarbeidere ofte mangler relevant fagutdanning. Jeg er enig i at formalisering av kompetanse er et viktig bidrag til et ordnet og dynamisk arbeidsmarked. Derfor vil regjeringen se på om det bør legges bedre til rette for at de som har behov for det kan få kartlagt sin kompetanse og vurdert den opp mot norsk fagbrev og fagskoleutdanning, og mulighetene til å bygge på en helt eller delvis fullført utenlandsk utdanning slik at man kan få den godkjent i Norge.

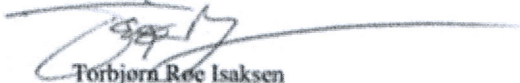
Som et ledd i dette arbeidet legger regjeringen opp til at NOKUT, som er godkjenningssinstans for nasjonal fagskoleutdanning, også skal få ansvar for å godkjenne utenlandsk fagskoleutdanning. Når det gjelder godkjenning av utenlandsk yrkesfaglig utdanning er jeg enig med dere i at den i dag har en uklar ansvarsforankring. Etter innspill og dialog med blant annet partene i arbeidslivet, har Kunnskapsdepartementet et ønske om å finne en bedre og mer tydelig ansvarsforankring for dette arbeidet, og klare retningslinjer for vurdering og godkjenning av utenlandsk yrkesfagligutdanning. Dette vil vi jobbe videre med fremover.

Jeg merker meg Fellesforbundets og Norsk Industris ønske om at flere enn i dag bør få tilbud om å ta fag- eller svennebrev gjennom for eksempel praksiskandidatordningen, og at staten bør gi klarere føringer overfor fylkeskommunene. Dette er innspill vi vil vurdere nærmere i den perioden vi nå er inne i.

Regjeringen arbeider for tiden med en Stortingsmelding om livslang læring og utenforskap. Sentrale punkter i meldingen vil være å gjennomgå dagens systemer og regelverk med tanke på å gjøre opplæring mer tilgjengelig og tilrettelagt for brukerne, slik at flere får en varig tilknytning til arbeidslivet.

Jeg er glad for at Fellesforbundet og Norsk Industri også er opptatt av disse problemstillingene, og ser frem til god dialog mellom partene i arbeidslivet og departementet i arbeidet med disse spørsmålene fremover.

Med hilsen

Torbjørn Røe Isaksen